

△ TEATERLOFTET △

DUSA

FISH

STAS

AV
PAM
GEMS

& VI

STOR:
MOEN

By AIR

MAY SELMER,
TRONDELAGE TEATER,
TRONDHEIM,
NORWAY

45, Walham Grove, London SW 6
December 16th. 1978

Dear May Selmer,

Jimmy har sendt meg brevet ditt. Navnet på jentene har jeg valgt av to grunner. Den ene er at da jeg var ung, drev vi og skiftet navnene våre..på skolen, i tenårene og tidlig i tyveårene. Gutter gjør det også, men det er mer vanlig blant jenter tror jeg...det har noe med fantasi å gjøre, og selvhevdelse. Noen av disse navnene festner seg, merkelig nok er det et arbeider- og overklassefenomen her..man finner det ikke ofte blant bourgeoisiet. Bruken av de litt uvanlige navnene har altså med London å gjøre. Et samfunn som spenner fra overklassens unge kvinner til modellmiljøer og kafeliv. Den andre grunnen til at jeg valgte de noe out-terte navnene er at jeg ville skrive om unge kvinner NÅ, i dette øyeblikket..i dag. Og om de mest bevisste av dem..seksuelt i blomstring, i en hovedstad...derfor forholdsvis sofistikerte..ved et punkt hvor tanker/livsstil utvikles. Vi har snakket om den "nye" kvinnetypen i hundre år...jeg ville ta for meg den "nye" kvinnetypen av året, av denne uken. Og navnene er faktisk ikke "funnet på". Fish var kjelenavnet på en av de peneste pikene i klassen min, og vi bruker fremdeles det navnet.. Dusa var navnet på en amerikansk pike som bodde i etasjen over; Stas er forkortelse for Anastasia, datter av en venn av meg, opprinnelig jugoslav, amerikansk opera-sanger...og Violet har jeg valgt fra et sitat av Tennessee Williams "the violets in the mountain have split the rock". (Liljene i fjellet har sprengt klippene). Og så til selve stykket..jeg skrev det av to grunner...

Helga Wendelborg, Gørl Mathisen, Gerdi Schjelderup, Ingri Vollan.

det jeg har nevnt ovenfor-og den andre grunnen var at jeg ville skrive et stykke med fire gode kvinneroller for The Womens' Company, en teatergruppe jeg jobbet med mens jeg skrev. Det mer tekniske siktepunktet var en slags broderlighet...med det mener jeg at det ikke eksisterer noen heltinner, ofre eller skurker...personene forandres i forhold til tidligere eksistensiell livserfaring. De forandrer/skifter derfor roller, som vi alle gjør.....

Fish, f.eks. kunne hjelpe andre, men var ikke i stand til å ta imot...dette er imperialisme...et gammelt system...og det ødelegger henne. Jeg kommer selv fra en meget fattig familie, og jeg hater sosialarbeidere og all veldedighet, alle mennesker som tar selve livet fra deg, tar autonomiteten bort. Meget av såkalt radikal tenkning er imperialistisk...de velger for deg... velger bevisst å ødelegge deg...å gi deg psykiatrisk "hjelp".....

Jeg tror dette var alt...bortsett fra at Dusa må oppfattes som en fullt bevisst person og ikke som en "klisjemor"....Jeg føler selv at kvinner er reproduserende, og at de fleste ønsker, vil ha barn...og at samfunnet må ta like meget hensyn til dette som til kvinnefrigjøring OG omvendt. Hvis ting skjer på bekostning av det ene eller det andre, vil resultatet bli et evigvarende slaveforhold. Håper dette er til hjelp...mine beste ønsker for produksjonen....og for julen.....

Cordially -
 Pam Gems

Pam Gems ble født i Hampshire, England, for 53 år siden. Barndommen var preget av ekstrem fattigdom, faren døde tidlig og moren sto med eneansvaret for tre barn. Hennes høyere skolegang ble finansiert gjennom stipend, og etter krigen fulgte psykologistudier ved universitetet i Manchester. Etter eksamen begynte hun å arbeide med publikumsundersøkelser for BBC. Ved siden av skrivingen, det å ta vare på og oppdra barn, har hennes yrkesaktivitet de siste tyve årene vært noe variert. Den spenner fra jobber som kasserer, fabrikkarbeider, dørvakt, lønningsassistent, kinomaskinist, platarbeider.

Foruten «Dusa, Fish, Stas & Vi», omfatter hennes arbeider, som både er blitt vist i fjernsyn og oppført av forskjellige teaterselskap/teaterklubber bl.a. følgende:

BETTY'S WONDERFUL CHRISTMAS
MY WARREN
AFTER BIRTHDAY
THE AMIABLE COURTSHIP OF MIZ VENUS
AND WILD BILL
GO WEST YOUNG WOMAN
QUEEN CHRISTINA
UP IN SWEDEN
THE PROJECT
PERSEPHONE
GUINEVERE
PIAF

Pam Gems:

«Jeg er fullstendig FOR høyere lønninger, større muligheter for kvinner og enig i alle deres praktiske krav, som offentlige daghjem ved fabrikkene og i tilknytning til kontorkompleks, slik at kvinner får være i nærheten av sine barn. Jeg har selv erfart, gjennom 24 års ekteskap, hvor hardt det er å ta vare på fire barn samtidig som man forsøker å arbeide. Men jeg kan ikke være med på den mannshatende, lesbiske del av kvinnebevegelsen, eller blåstrømpepens ekstreme holdninger, som forneker eller undertrykker visse karakteristiske trekk ved kvinnenaturen som koketteri, forkjærlighet for klær og «selvdulling». Dette forholdet er et anglo-saksisk fenomen, som henger igjen fra den gamle puritanismen, som nektet kvinner å utvikle seg i harmoni med sin natur.....»

Kanskje dette kan være grunnen til at man så sjelden ser en virkelig kvinne, bare piker. Piker i forskjellige aldre, også middelaldrende. Skolenes endrede holdning vil naturligvis påvirke dette forholdet. Men ikke nødvendigvis til det bedre. Som jeg forsøker å gjøre klart for kvinnebevegelsen, er det ingen løsning å bli en mann.»

DUSA, FIS

Pam
overs
Ida Lo

Inspisient	:	Geir Nergaard
Scenetekniker/rekvisitør	:	Odd Høgsnes
Sufflør	:	Gerd Berntsen
Lyd	:	Jan E. Indergaard
Lys	:	Morten Reinan
Frisører	:	Randi Bernhardsen/ Jenny Krogstad

Kulisser og kostymer er produsert i teatrets egne verksteder.
Fotografering og lydopptak under forestillingen er ikke tillatt.

Plakat og programomslag: Kjell Stormoen
Foto fra prøvene : Roar Øhlender

Programredaksjon : May Selmer
Ansvarlig utgiver : Kjell Stormoen

EN PAUSE
PREMIERE 19. JANUAR

Forlag: Folmer Hansen A/S

H, STAS & VI

av
Gems
satt av
Larsen

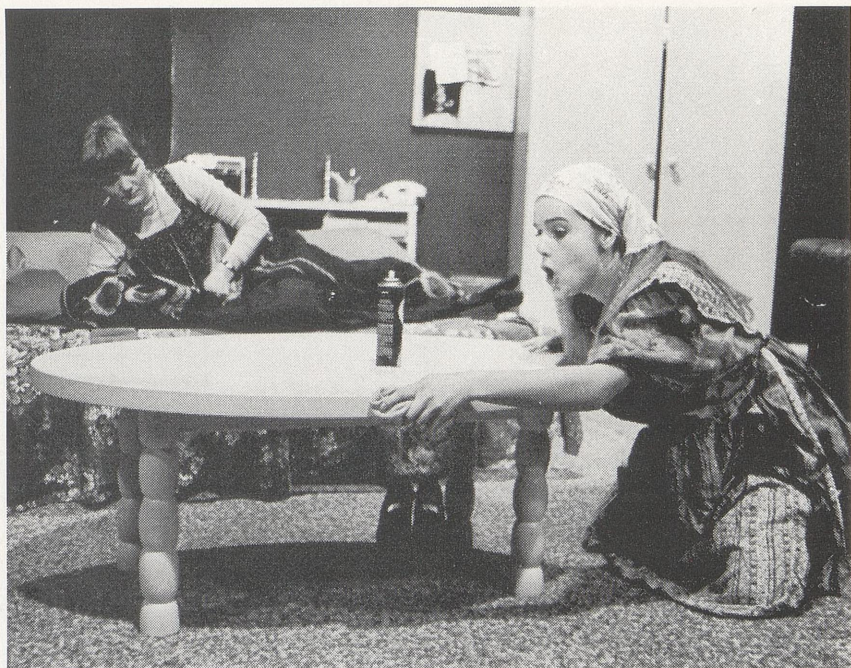
Regi : Elna Kimmestad
Dekor : Kjell Stormoen

De som er med:

DUSA : HELGA WENDELBOG
FISH : GØRLI MATHISEN
STAS : GERDI SCHJELDERUP
VI : INGRI VOLLAN

Fra legehøld har vi fått opplyst følgende om Violets spisevegning.

Anorexia nervosa-spisevegning.

SYMPTOMENE er av både psykisk og somatisk natur, men de siste betraktes av de fleste psykiatere som sekundære. Typisk er det at en ung pike i 13—16-årsalderen reduserer sitt matforbruk betraktelig og avmagres. Pasienten virker uaffisert, tilsynelatende i godt humør — «la belle indifference». Pasienten sier at hun ikke har lyst på mat (anorexi) og synes å være behersket av en idé om å bli mager. Pasienten fantaserer ofte om mat. Noen spiser ytterst lite, andre spiser normalt, atter andre kan i perioder fråse i mat med påfølgende skyldfølelse og oppkast. Pasienten virker gjerne engstelig og hyperaktiv, har oftest ikke innsikt i at hun er syk, og man kan få inntrykk av en defekt virkelighetsoppfatning. Teander (1969) hevder at pasienten har en forstyrret kroppsoppfatning, med mangelfull persepsjon av stimuli fra egen kropp, og endelig en følelse av makteløshet eller manglende initiativ som ytrer seg ved bare å kunne gjøre ting som andre krever gjort.

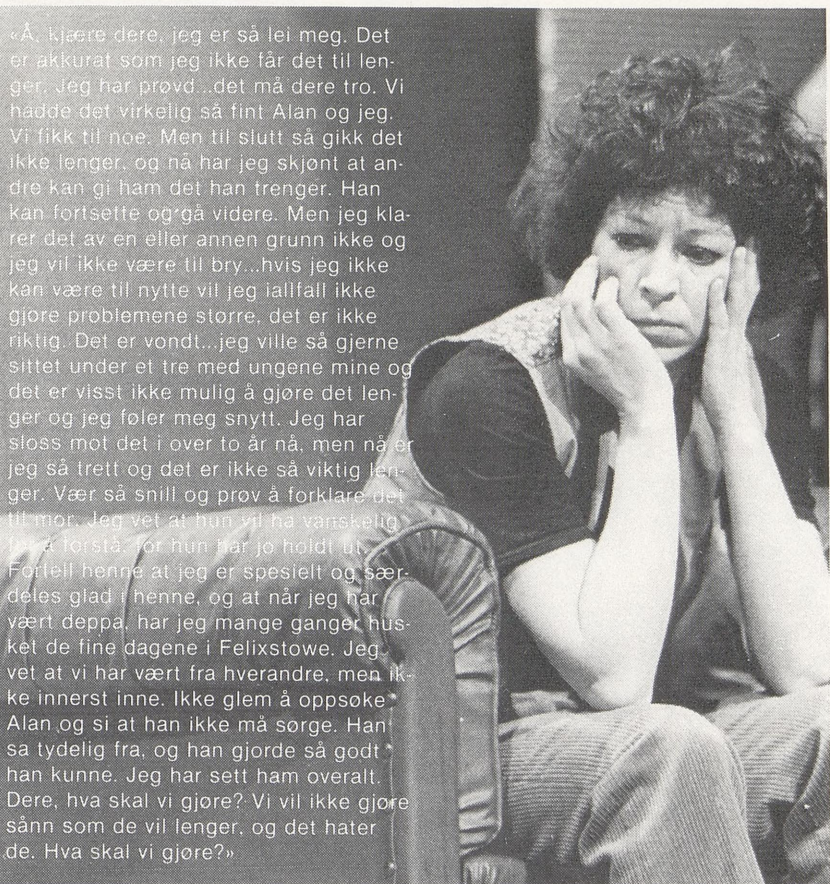
Somatisk finner man ofte en betydelig avmagning, men med bemerkelsesverdig bevaring av kroppskraften, videre amenorre, lavt stoffskifte, dehydrering med tørrhet av huden, håravfall og lavt blodsukker. Blodsirkulasjonen er dårlig med kalde hender og føtter.

Pasienten viser ingen seksuell interesse.

- Blavatsky** Helena Petrovna, f. Hahn (1831—91), russisk teosof og forfatterinne. Etter studier av okkulte vitenskaper i India og Tibet stiftet hun 1875 sammen med H. S. Olcott det teosofiske samfunn, hvor hun var den ledende ånd til sin død.
- Chomsky** Avram Noan (1928—), amerikansk språkforsker. Tar i sine teoretiske skrifter utgangspunkt i den talendes innsikt i sitt eget språk, hans evne til å formulere et ubegrenset antall nye ytringer på grunnlag av et begrenset antall enkle setnings- og konstruksjonsmønstre. Han har sterkt betont språktilegnelsens psykologiske mekanisme og dypere tankemessige grunnlag for de forskjellige språktyper.
- Laing** Ronald David (1927—), engelsk psykiater og psykolog. Han har særlig studert schizofrene og deres familiebakgrunn, og skrevet en rekke bøker om sinnssykdom og sunnhet, forholdet mennesker imellom og den enkeltes situasjon overfor samfunnet ut fra en eksistensialpsykologisk synsvinkel.
- Luxemburg** Rosa (1870—1919), polsk-tysk revolusjonær. Deltok som ung i den illegale kamp mot tsarveldet i Polen. Måtte flykte til Sveits, hvor hun oppholdt seg i ti år før hun bosatte seg i Tyskland. L. som hadde store kunnskaper og en betydelig evne til teoretisk fremstilling, sluttet seg til ytterste venstre fløy av den marxistiske retning og tok ivrig del i striden mot den revisjonistiske retning innenfor sosialdemokratiet. Fra begynnelsen av 1915 til krigens slutt satt L. med korte avbrytelser fengslet for sin antimilitaristiske agitasjon. I fengslet fortsatte hun sin publisistiske virksomhet, og hennes artikler og brosjyrer øvde en betydelig innflytelse på venstre fløy av arbeiderbevegelsen.
- Pankhurst** Emmeline, f. Goulden (1858—1928), engelsk kvinnesaksleder. Sammen med sin datter stiftet hun 1903 «Womens' Social and Political Union»; fra 1905 begynte hun med aggressive metoder i agitasjonen for kvinnelig stemmerett. Flere ganger idømt fengselsstraff.
- Poiret** Paul (1879—1944), fransk «motekonge». Åpnet sitt første motehus i Paris 1904, var Paris' ledende motekunstner til ca. 1920. Spesielt kjent for sine praktfulle aftenrober og sin «orientalske» stil med tunge broderte stoffer i draperier, med turbaner etc. Utførte drakter for teatret og garderobes for tidens kjente «divaer».

(Kilde: Aschehougs konverasjonsleksikon)

«Å, kjære dere, jeg er så lei meg. Det er akkurat som jeg ikke får det til lenger. Jeg har prøvd...det må dere tro. Vi hadde det virkelig så fint Alan og jeg. Vi fikk til noe. Men til slutt så gikk det ikke lenger, og nå har jeg skjont at andre kan gi ham det han trenger. Han kan fortsette og gå videre. Men jeg klarer det av en eller annen grunn ikke og jeg vil ikke være til bry...hvis jeg ikke kan være til nytte vil jeg iallfall ikke gjøre problemene større, det er ikke riktig. Det er vondt...jeg ville så gjerne sittet under et tre med ungene mine og det er visst ikke mulig å gjøre det lenger og jeg foler meg snytt. Jeg har sloss mot det i over to år nå, men nå er jeg så trett og det er ikke så viktig lenger. Vær så snill og prøv å forklare det til mor. Jeg vet at hun vil ha varskellig for å forstå, for hun har jo holdt ut. Fortell henne at jeg er spesielt og særdeles glad i henne, og at når jeg har vært deppa, har jeg mange ganger husket de fine dagene i Felixstowe. Jeg vet at vi har vært fra hverandre, men ikke innerst inne. Ikke glem å oppsøke Alan og si at han ikke må sørge. Han sa tydelig fra, og han gjorde så godt han kunne. Jeg har sett ham overalt. Dere, hva skal vi gjøre? Vi vil ikke gjøre sånn som de vil lenger, og det hater de. Hva skal vi gjøre?»

DUSA, FISH, STAS & VI — på spilleplanen frem til 24. februar.

DONA MARGARIDA spilles én uke fra og med 29. januar.

AMATØRTEATERUKE

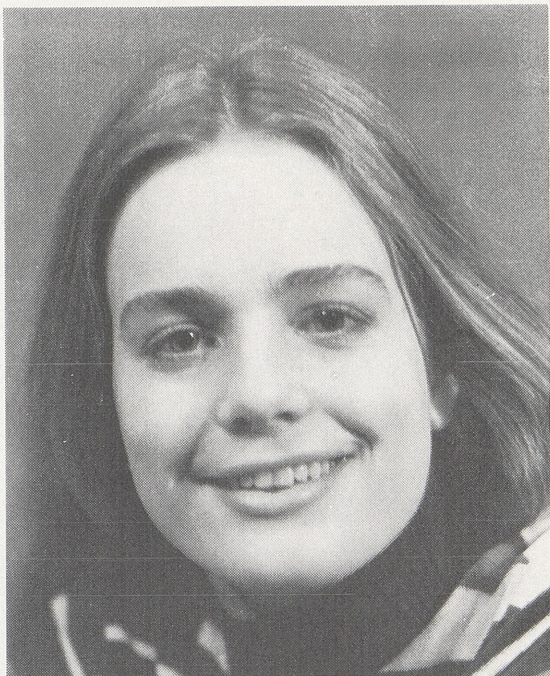
Fra 26. februar lar vi amatørteaterlag slippe til på Teaterloftet. Dette årvisse arrangementet har vist seg meget populært, og vi har denne gang søkt å utvide vår deltagerkrets. Foruten oppfordring til nye grupper om å melde seg på, er invitasjon avsant til amatørteatre i våre vennskapsbyer i Norden.

OTHELLO OG NARREN etter W. Shakespeare — bearbeidet av Kjell Stormoen.

Etter turné i Riksteatrets regi, har vår oppsetning av Othello premiere på Loftet 19. april. Dette er en bearbeidelse av Shakespeares originalversjon, ikke for å pretendere å kunne gjøre mesteren bedre, men tilpasset et lite scenerom, med få medvirkende. Vi har kalt stykket «Othello og Narren» — fordi sistnevnte i denne sammenheng innehar en sentral plass i sjalusidramaet. Narren levendegjør de personer som er utelatt, HAN beretter historien rundt: Othello og hans Desdemona, Jago og Emilia, Cassio og Bianca — altså en «kammerversjon» med kun syv medvirkende. Donya Feuer setter stykket i scene.

STEVIE av Hugh Whitmore.

I mai skal vi stifte bekjentskap med en lyriker som etter sin død har vunnet ry i den engelsktalende del av verden. Hennes navn er Stevie Smith (1902—1971), og skuespillet er et stykke dramatisert biografi. Ved hjelp av bare tre skuespillere og en spesiell teknikk, lar forfatteren, Hugh Whitmore, oss få et inngående innblikk i Stevies liv og tilværelse, hennes forhold til tanten hun bor sammen, — og Stevies forhold til verden og virkeligheten. Formmessig varierer stykket mellom prosa- og lyrikkpartier, publikum blir altså ikke bare kjent med Stevie, men også deler av hennes forfatterskap. Jill Brooke, som selv er engelsk, setter i scene.

Vårt yngste og nyeste skudd på vår ensemblestamme heter Ingri Vollan. Hun er født i Alvdal i 1956, og hennes merittliste er av «tidsmessige» grunner ikke så lang. Til gjengjeld kan man si at det hun har foretatt seg til dags dato, har hun vært heldig med. Etter examen artium kunne hun egentlig tenke seg flere yrker — jurist, språkstudier, bli skuespiller — og da i omvendt rekkefølge. Når man så søker teaterskolen og kommer inn etter første forsøk, er valget egentlig tatt for én. Overgangen fra å være student til yrkeslivet var noe brått og uvant, hun startet (med permisjon fra Trøndelag Teater) virkelig for fullt etter teaterskolen, på Riksteaterturne i hele Nord-Norge og deler av Østlandet — med stor suksess som Malin, hovedrollen i Arne Skouens «Ballerina». Og plutselig skulle hun betale skatt, full pris på tog og fly — i det hele tatt — bli voksen og selvstendig. Men det virker som hun allerede har funnet seg godt til rette i arbeidslivet. Hun trives utmerket i Trondheim, og synes det er en stor fordel å få starte på et nytt sted i en produksjon hvor det er få med, hvor man lettere får kontakt med sine medspillere. Vi håper hun fortsatt vil være like positiv, og ønsker Ingri, i rollen som Violet, velkommen til byen og Trøndelag Teater.

MODELL

Du ville hugge meg
du ville skape meg — skjønn.
Fullkommen
ville du skape meg.

Du sa:
Brenn de bleke blomster
på ditt bryst
og la MINE roser gløde!

Du sa:
Strø dine ord for hundene
og tal
MITT språk!

Du sa:
Brenn dine filler
og gå i bad!

Slik talte du, byrde
til min sjel
da du skapte meg.

Jeg er ikke bitter.
Det hvite marmor
er så rent.
Min hvite panne
er så kjølig.
Men min sjel —
finner ikke veien
til sin nye bolig.